

NAPRZÓD

Organ polskiej partji socjalno-demokratycznej.

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Bracka 15.
Telefon Nr. 206.

Wszystkie listy i przesyłki płacone należy adresować do Redakcji i Administracji, Bracka 15.

Należy zgłaszać do redakcji, bezpodległościowo, wszelkie uwagi i uwagi, które nieplacowane nie przyjmujemy.

Numer pojedynczy 8 halców.
Numer półrocznikowy 4 halce.

Wychodzi codziennie o godz. 8 rano a w poniedziałki i dni poświęcone o godz. 10 rano.

Do nabycia: W administracji, ul. Bracka 15, oraz we wszystkich biurach druku.

Listy reklamowe nieopłacone wnieść do redakcji.

Adres na telegramy: Naprzód-Kraków.

Prenumerata wynosi: W Krakowie (bez opłaty): miesięcznie 1 korona 60 hal., kwartalnie 4 kor. 60 hal., rocznie 18 kor. — Za dostawę do domu dopłaca się miesięcznie 20 hal. — W Austrii: miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor., rocznie 24 kor. — W Niemczech: kwartalnie 7 marek. — W innych krajach: kwartalnie 10 franków. — Za kopie małej ulicy dopłaca się 40 hal. — Dla robotników w Krakowie i Podgórzu tygodniowa prenumerata 40 hal.

Opłata (inzeraty) przyjmuje Administracja za opłatę od miejsca wiersza jednospaltowego drukiem (połtym) za pierwszy raz po 20 halców, następnym po 10 halców. — „Nadciężano“ od miejsca wiersza drukiem półtłowym po 40 halców za każdy raz. — Kuponiki (prospekty i t. d.) przyjmują się za 2 kor. za 100 egzemplarzy dla miejscowych prenumerantów. — Wskazywać należy na przód nadciężano.

„Naprzód“

wychodzi codziennie o godz. 8 rano, w poniedziałki i dni poświęcone o godz. 10 rano.

Prenumerata wynosi:

w Krakowie:

miesięcznie 1 K 60 h
kwartalnie 4 „ 50 „
rocznie 18 „ — „

Za dostawę do domu w Krakowie i Podgórzu dopłaca się 20 h miesięcznie.

w Austrii:

miesięcznie 2 K
kwartalnie 6 K
rocznie 24 K

w Niemczech:

kwartalnie 7 marek.

w innych krajach:

kwartalnie 10 franków.

Numer pojedynczy 8 h.

Numer poniedziałkowy i poświęcony 4 h.

Dla robotników Krakowa i Podgórza prenumerata tygodniowa (od niedzieli do soboty) 40 h

Do nabycia w Administracji i we wszystkich Agencjach dzienników.

Redakcja i administracja: Kraków, Bracka 15. — Telefon nr. 206.

W poniedziałek 30 b. m. o godz. 6 1/2 wieczorem odbędzie się w Ujeżdżalni »pod Kapucynami«

Zgromadzenie Wyborców

z następującym porządkiem dziennym:

1. Powszechne, równe prawo wyborcze.
2. Ubezpieczenie robotników na starość.

Kongres

niemieckiej socjalnej demokracji.

Lubeka, 27 września.

Na dzisiejszym posiedzeniu została ostatecznie załatwioną sprawa murarzy akordowych hamburskich.

Tow. Schrader (Brunświk): My wszyscy potępiamy zachowanie się murarzy akordowych, ale czy ich należy wykluczyć z partji, to inna sprawa. Ruch zawodowy w swoim własnym tonie rodzi spory, których partja nie może rozstrzygać.

Po zamknięciu dyskusji, otrzymują głos na zakończenie referencji.

Referent tow. Bömelburg: Centralny związek murarzy sam rozstrzyga o programie walki zawodowej, którą prowadzi, jeśli więc centralny związek zniósł pracę akordową — to przeciwdziałanie tej uchwale jest

zdradą, a stowarzyszenie, założone celem organizowania zdrady, nie może być uznane jako organizacja robotnicza — tem więcej, że to nowe stowarzyszenie murarzy akordowych założone zostało w przeciwieństwie do zasad demokratycznych, które stanowią podstawę całego naszego ruchu. Auer bardzo źle zrobił, że tę zdradziecką „Freie Vereinigung“ w konferencji swoim uznał jako organizację zawodową; proszę go usilnie, aby odwołał te słowa, które mogą działać niezmiernie szkodliwie. (Okłaski)

Koref. rent tow. Auer: Być może, że przemawiałem w zbyt ostrym tonie, co do treści jednak, to, com powiedział było potrzebne. Całkowicie sądu rozjemczego doszli do przekonania, że postępowanie murarzy akordowych nie jest zdradą strejku. Ciężkie zarzuty tow. Elma przeciwko mnie są niesprawiedliwe i bolesne. Murarzy akordowych, którzy są bezsilną mniejszością, przeciw karze wykluczenia z partji broniłem w imię sprawiedliwości, bo postąpili źle, ale nie postąpili nie honorowo. Sam wierzę, że centralne związki zawodowe są najlepszą formą organizacji; ale towarzyszy, którzy w tej kwestji nie dzielą mojego zdania, partja nie może za to karać. Staraniem mojem jest, aby wewnętrznych zatargów w tonie ruchu robotniczego nie ją trzyć, tylko je łagodzić. Był czas, kiedy pod wpływem ustawy wyjątkowej, która zniszczyła centralne związki, większość berlińskich towarzyszy należała do stowarzyszeń miejscowych; było to bardzo smutne, ale trzeba się było z tem liczyć. My, członkowie zarządu partyjnego, już wtenczas byliśmy centralistami z przekonania, ale nie mogliśmy i nie obcieliśmy gwałcić towarzyszy. Właśnie przez nasze łagodne i toleranckie zachowanie się dopomogliśmy do wzrostu związków centralnych. Nie chwylimy lokalistów i im podobnych separatystów, nie stoimy bynajmniej po ich stronie, ale tolerować ich musimy, aby ich z czasem nawrócić! Sam zgadzam się na to, aby przyjąć rezolucję R. Fischera wraz z poprawką Stanningka, korzystną dla zawodowców. Oto droga do zgody! (Żywe okłaski).

W imiennym głosowaniu zjazd odrzucił olbrzymią większością wniosek,

żądający bez ogródki wykluczenia winowajców z partji; wniosek, uznający uzasadnienie wyroku sądu rozjemczego za słuszne, ale żądający oddania prawa wykluczania organizacyom miejscowym, odrzucono również znaczną większością. Natomiast uchwalił zjazd prawie jednogłośnie, bo 230 głosami przeciw 3, następującą rezolucję posta Ryszarda Fischera z poprawką Stanningka:

„Kongres, jako przedstawiciel zorganizowanych w partji socjalno-demokratycznej, uświadomionych klasowo robotników niemieckich, zgadza się ze związkami zawodowymi, stojącymi na stanowisku walki klasowej, w bezwarunkowym potępieniu zdrady strejku.

Kongres uznaje także, że związki zawodowe w interesie własnego bytu i spełnienia swych zadań muszą z całą energią zwalczać zdradę strejku, że jednak prowadzenie tej walki i wybór środków walki musi być pozostawiony samym związkom zawodowym.

Natomiast nie uznaje kongres za stosowne zajmować stanowiska w każdej poszczególniej kwestji spornej wobec uchwał związków zawodowych, ani też czynić przynależność do partji zależną od takich uchwał lub od zachowania się wobec nich zorganizowanych zawodowo towarzyszy partyjnych.

Kongres wyraża przekonanie, że sąd rozjemczy kierował się przy wydawaniu wyroku uczciwym zamiarem wydania sprawiedliwego orzeczenia. Wobec nowości tego wypadku uznaje się, że nie można sądowi rozjemczemu robić zarzutu z powodu jego orzeczenia.

Kongres pozostawia miejscowym organizacyom partyjnym rozstrzygnięcie, jakimi środkami mogą poprzeć centralny związek murarzy w jego akcji przeciw hamburskim murarzom akordowym, a mianowicie, o ile współdziałanie z nimi w organizacyi partyjnej mogą uważać za możliwe“.

Uchwalenie tej rezolucji przyjął kongres żywymi okłaskami.

Następnie uchwalił kongres 110 głosami przeciw 107 następujący wniosek tow. Bernsteina:

„Walka, którą klasa robotnicza prowadzi na polu politycznym i ekonomicznym, wymaga jednolitego zespo-

lenia wszystkich sił w poszczególnych organizacjach. Zasadniczym jej warunkiem jest surowa karność, szanowanie uchwał większości przez mniejszość, wedle zasad demokracji.

Kto czynnie przeciwdziała partji albo swojej organizacji zawodowej w walce przez nią prowadzonej, albo uprawia separatyzm, celem takiego przeciwdziałania, ten grzeszy przeciw powyżej wypowiedzianej zasadzie życiowej ruchu robotniczego. Miejscowe organizacje partyjne mają więc prawo do wykluczania członków ze swego łona na tak długo, jak długo oni trwają w takim zachowaniu się.

Rezultat głosowania przyjęto okłaskami.

Rozpoczęła się następnie dyskusja nad wyrokiem sądu rozjemczego na korzyść socjalistycznych majstrów murarskich w Bant, którzy opierali się wygórowanym żądaniom strejkujących robotników. Robotnicy murarscy z Bant, niezadowoleni z tego wyroku, domagają się wykluczenia owych majstrów z partji.

Referował o tej sprawie tow. Böhle. Po długiej dyskusji, w której tow. Gerisch bronił owych majstrów, uchwalono na popołudniowym posiedzeniu zatwierdzić wyrok sądu rozjemczego.

Działalność parlamentarna.

Tow. poseł Wurm zdawał następnie sprawę z działalności frakcji socjalno-demokratycznej w niemieckim parlamencie, podnosząc z naciskiem, że cała ta działalność skierowaną jest do przekształcenia własności prywatnej w społeczną, a produkcji kapitalistycznej w socjalistyczną. Ten cel ostateczny da się osiągnąć przez walkę klasową robotników przeciw kapitalizmowi. Z drogi tej nie sprowadzą nas żadne reformy ani ustępstwa, które

są dla nas tylko bodźcem do dalszej walki aż do oswobodzenia robotników z wyższu kapitalistycznego. Z tego stanowiska frakcja socjalistyczna w parlamencie głosuje zawsze przeciw budżetowi, protestując w ten sposób przeciw państwu klasowemu. Niestety nie we wszystkich sejmach krajowych naśladowują towarzysze ten przykład. Referent ostro występuje przeciw postom socjalistycznym na sejm badeński, którzy głosowali za budżetem, torując w ten sposób drogę oportunistom, który Millerandowi przyznosił order rosyjski.

Fendrich, prezes klubu postów socjalistycznych w sejmie badeńskim, broni postępu swego i swoich kolegów.

Bebel występuje przeciw niemu energicznie i uzasadnia rezolucję, zabraniającą postom socjalistycznym w parlamencie i w sejmach głosować za budżetem, chyba tylko w nadzwyczajnych wypadkach.

Singer jest wogóle za odrzuceniem budżetu bez wyjątków.

Po 6-godzinnej ożywionej dyskusji uchwalono rezolucję Bebla ogromną większością.

Czas odnowić prenumeratę!

Towarzysze i Towarzyski!

Z dniem 1 października rozpoczyna się nowy kwartał naszego wydawnictwa.

„Naprzód“ stoi wyłącznie o własnych siłach, nie żyje ze subwencji, jak pisma burżuazyjne, a musi walczyć z prześladowaniami, jak konfiskaty, procesy itd., na które inne pisma nie są narażone, bo nie bronią interesów i praw ludu. Aby „Naprzód“ mógł odpowiedzieć swemu zadaniu,

musi doznać należytego poparcia od Was, Towarzysze! Waszym obowiązkiem jest jedna „Naprzodowi“ coraz to nowych abonentów, bo „Naprzód“ jest Waszemu własnym pismem. Rozszerzajcie więc „Naprzód“, a odtrącajcie pisma Waszych wrogów, które słuszne żądania robotników zwalczają. „Naprzód“, jak dotąd, tak i nadal szerzyć będzie oświatę i idee socjalizmu i walczyć w obronie prawdy i sprawiedliwości przeciw uiskowi, wyzyskowi i ciemnocie.

Redakcja „Naprzodu“.

Szan. Prenumeratorów miejscowych i zamiejscowych upraszamy o bezzwłoczne odnowienie przedpłaty, które warunki podajemy na czele numeru. Tylko w ten sposób uniknąć będzie można przerwy w otrzymywaniu naszego dziennika.

Prenumeratę należy uiszczać z góry.

Kto do 5 paździer. nie nadeszle zaległej prenumeraty, temu przesyłkę dziennika wstrzymamy.

Równocześnie zwraca się uwagę Szanow. Prenumeratorów miejscowych, aby przy uiszczaniu prenumeraty żądali koniecznie kwitów prenumeracyjnych, w przeciwnym razie zapłata będzie nieważną i nie zostanie uwzględniona.

Tak samo na wszelkie datki należy koniecznie żądać od inkasentów kwitów.

Administracja „Naprzodu“.

Z TEATRU.

„Sen wiosennego poranku“, poemat dramatyczny w jednym akcie Gabryela d'Annunzio, przekład p. Z. Wójcickiej. „Rękawiczka“, komedia w 3 aktach Björnstjerne Björnson'a, przekład p. Ordyńskiego.

Po cichych, fletowych tonach symfonii, odegranej przez orkiestrę, gdy ostatnie dźwięki drgały jeszcze w powietrzu, rozpoczęła się „Sen wiosennego poranku“ — poemat bólem złamanego serca młodej kobiety. Kochanek zginął w jej oczach w sposób tragiczny... Ten zgon straszny kirem obłądu jej umysł osnuł. Odtąd ukojenie chwilowe znaleźć może ona tylko na łonie przyrody, wśród krzewów i kwiatów.

Zieleń, to przecie życie — bujne, intensywne, pnące się ku niebu, ku słońcu, a równocześnie tak ciche, spokojne — zaledwie szmerem listków szepnie; tak posągowo nieruchome — zaledwie czasem zadrży od lekkiego wiewu wietrzyka... Niewidzialnie od-

dycha wonią kwiecia, która upaja, koi; oddycha świeżością, która chłodzi rozpalone czoło.

W gąszcz krzewów i kwiatów chętnie zatapia się swem obłąkaniem od pnia ludzkiego oderwana istota: spokój tu panujący śmierzy jej rozstrój wewnętrzny — w stan jakby półletargu ją wprawia. Zdaje się jej wówczas, że ona z tą zielenią jedną całość tworzy, że jej ręce, to konary, z których strzelają te smukłe pędy — zwieszają się kiście kwiatów.

Ale dość jest, by krwawo zabarwiony robaczek przeleciał po jej ręce, lub, by dotknęła się wilgotnej purpury jagody, której pulchny miąższ połyskuje w słońcu, jak stygnąca krwi kropelka, by nagle przerażenie wstrząsnęło jej ciałem, krzyk rozpaczny wyrwał się z jej piersi... Krwawe widmo zaraz jej przed oczyma staje... Żrenice rozszerza strach, serce ścisła! Na rękach widzi krew, czuje krew, ciekącą ciepłą strugą... Wiże się z przestachu — wreszcie omdlewa.

W jej myślach krew kochanka stę-

żała już na zawsze, jak krzew koralu. Szereg tych uczuć, wyidealizowanych przez poetę, a tworzących całą gamę od cichej melancholii do spazmów przerażenia — wypełnia utwór d'Annunzia. Jest to treść zbyt eteryczna, zbyt niepochwytne, by ujął się dąca w ramki sceniczne, a równocześnie zanadto i nieruchoma i niezmienna, by uwagę całego audytorium przykuć mogła; to też część publiczności już w pierwszej połowie tego utworu uległa znuceniu, dokumentując je chrząkaniem i skrzypieniem krzesel.

Nie pomogła tu wspaniała gra pani Siemaszkowej, nawiasem mówiąc, w warunkach bardzo męczących, gdyż rola jej wypełnia prawie cały akt, a przytem pani S. wypowiadać musiała większość jej części głosem zmienionym, miękkim, znakomicie ilustrowanym chwilę melancholijnej półjawy. Inne róliki, będące tylko oprawą, a tworzące świat obcy niejako wobec powyższej — wyszły wcale poprawnie.

Natomiast publiczność zachowała

Skonfiskowano!

Było sobie w Warszawie dwóch konsu-
łów: konsul hiszpański i konsul Stanów
Zjednoczonych; starzy, najlepsi przyjaciele.
Wybucho wojna. Na koncercie spotyka
pierwszy drugiego i wita go jak zwykle.
Drugi odwraca się plecami. Pierwszy po-
nawia powitanie. Spotyka się z uporczy-
wym milczeniem, nie daje za wygraną i do-
prowadza wreszcie do właściwego wybuchu:
albo się jest konsulem, albo się nie jest
konsulem! Otóż ja powiem: albo się jest
zwolennikiem postępu, albo się nie jest
zwolennikiem postępu! Albo jest postęp,
albo nie ma postępu! Condorcet miał ra-
cyę: postęp istnieje. Wczoraj właśnie wy-
naleziono materiał wybuchowy o wiele sil-
niejszy od wszystkich dotychczas istnieją-
cych. Ile par majtek taki wybuch ewen-
tualnie zniszczy — strach pomyśleć. Nie
pozostaje to bez wpływu na rozwój prze-
mysłu. Ach! cóż to za cudownie logiczny
i wspinały łańcuch przyczyn i skutków.

Skonfiskowano!

wszystkie momenty, doprowadzające
do tej podwójnej miary, tymczasem
autor wcale o nich nawet nie wspo-
mina. Kontentuje się tem, iż ustawia
na piedestale doskonałości tę kobietę
(Swawa), która jego tezę wygłasza,
a wypycha w kałużę przedstawicieli
przeciwnego zdania (Ries, Christensen
ojciec, a po części i syn). Kobieta nie
ściera wprawdzie głowy owym węzom,
ale rzuceniem w twarz rękawiczki
narzeczonemu zrywa z nim w sam
dzień uroczystych zaręczyn.

„Rękawiczkę“ grano ogółem dobrze.
Znakomicie ubawił publiczność p. Zel-
werowicz w roli Riesa, grając z wiel-
ką brawurą i humorem, choć postać
jego nie była Björnsonowskim Rie-
sem. Znadto świeży i tryskający życiem
jest p. Zelwerowicz, a humor jego
zbyttnio się ujawnia po mazursku, za-
dzierżyscie, by mógł grać starego
lowelasa i wykwintnisia, udającego
młodzika. Zgodniej z intencją autora
odtworzyły tę rolę p. Kamiński.

Bardzo dobre sylwetki stworzyli
także pp. Przybyłowicz (Christensen)

Skonfiskowano!

Nie panowie! jestem o to zupełnie spo-
kojny.

Na frontowej ścianie Maryackiego ko-
ścioła znajduje się pomnik Polaka, który
ongi, pierwszy podniósł głos w sprawie
zniesienia tortury w Europie.

Wiecie cośmy zrobili?

Oto przeprowadziłem myrnyę
przez ten pomnik. To nie niszczenie
zabytków sztuki: to symbol i nauka: Nie-
chaj zimna woda studzi gorąco myślące
głowy i gorąco czujące serca.

Vivat c. k. kółko! *Globetrotter.*

Przegląd społeczny.

Z ruchu kolejarzy. W bieżącym mie-
siącu urządzili tow. Kurowski z Krako-
wa, sekretarz galicyjskiej organizacyi ko-
lejarzy i tow. Duszek z Wiednia, se-
kretarz centralnej organizacyi kolejarzy,
podróż agitacyjną po Galicyi i Bukowinie
i przemawiali na szeregu wielkich, publi-
cznych zgromadzeń kolejarzy, które zwo-
lane były z następującym porządkiem dzien-
nym: 1) socyalna polityka na austryackich
kolejach państwowych, 2) organizacya. Dnia
22 bm. odbyła się konferencya kolejarzy
bukowińskich w Czerniowcach, po
której nastąpił szereg zgromadzeń, a mia-
nowicie: 23 bm. w Stanisławowie,
24 bm. w Stryju, 25 bm. w Prze-
myślu, 26 we Lwowie i w Czer-
niowcach, 27 bm. w Jarosławiu,
28 bm. w Nowym Sączu. Z niektó-
rych z tych zgromadzeń podaliśmy już ob-

się niepoprawnie. Choć specjalnie pro-
szona o niespóźnianie się, przez cały
kwadrans początkowy dokonywała for-
malnej wędrówki narodów.

Po krótkim antrakcie przerwani
zostaliśmy nagle do Norwegii. Sym-
fonię uczuć zastąpiła sztuka o za-
kroju całkiem realistycznym, choć o
tezie dość fantastycznej. Björnson jest
z temperamentu apostołem i nie cofa
się przed trudnościami. (Ba, chciał
nawet w tym roku podczas pobytu w
Paryżu nawrócić Francuzów na ihse-
nizm, co chyba nie jest rzeczą łatwiej-
szą, niż zaprządź konika polnego do
armaty!) Teza Björnsona da się wy-
razić w zdaniu: ponieważ mężczyzna
żąda od swej przyszłej żony czystości
dziewiczej, powinien równie niepokal-
nany stawać przed nią. W myśl odo-
wanej logiki jest to żądanie śluszne,
ale życie nie toczy się po szlakach
abstrakcyi. Cały szereg warunków
społecznych, obyczajowych — nawet
fizyologicznych, zdziałał, że jest inaczej
i najsłuszniejszy aforyzm tego nie
obali. Trzebaby zmienić poprzednio

i Bednarczek (Hoff), który nadzwyczaj
wiernie oddał przygnębienie, wzru-
szenie i zakłopotanie tej epizodycznej
postaci. Pan Mielewski miał dosyć
błądą rolę. Z pań, mimo, iż autor w
swej tezie okazał się rzecznikiem ko-
biet, żadna nie miała roli do popisu.
Najlepszą, choć epizodyczną, dostała
pani Wójcicka i odegrałaby ją dobrze,
gdyby nie to, że w grze jej nie było
zupełnie tej godności, w którą się zwykle
drapuje reprezentantka „pierwszego“
domu w mieście. Fakt, że Christen-
senowa zaglądała lubi do butelki, jeszcze
nie upoważniał do zbyt trywialnego
traktowania tej roli. Jeżeli znów go-
dzi się brnąć w rachubę nieobecnych,
dodałbym, że znakomicie odtworzyła-
by tę postać p. Wojnowska. Nie-
wdzięczne role, choć teoretycznie fa-
woryzowane przez autora, miały panie
Wysocka (Swawa) i Kosmowska (pani
Ries). Spadł na nie bowiem cały ba-
last doktrynerstwa sztuki. Mimo to
obie te role wypadły bardzo popraw-
nie.

szerniejsze sprawozdania. Tu zaznaczymy tylko, że wszystkie te zgromadzenia odbyły się przy bardzo licznych udziałach kolejarzy, wszystkie uchwałyły jednobrzmiącą rezolucję w sprawie organizacji zawodowej, wszystkie wypadły pomyślnie i przyniosły organizacji kolejarzy wielką korzyść.

Przedostatnie z tych zgromadzeń odbyło się wczoraj 29 bm. po południu w Krakowie w sali Związku stowarzyszeń robotniczych Sala pełną była kolejarzy z rozmaitych kategorii. Przewodniczył tow. Wajdziański, robotnik z warsztatów kolejowych, sekretarował tow. Bachowski, redaktor „Kolejarza”. Tow. Kurowski referował o t. zw. socyalnej polityce ministra kolejowego Witteka, krytykując gruntownie wszystkie wprowadzone przez niego reformy i kresząc obecne położenie funkcyonaryuszów kolei państwowych. Tow. Duszek referował o organizacji, przedstawiając cele i korzyści zawodowego stowarzyszenia kolejarzy i wzywając zgromadzonych, aby gorliwie starali się o wzmocnienie swojej własnej organizacji. W tym samym duchu przemawiał następnie tow. Misiołek, który wzywał również kolejarzy, aby prenumerowali „Naprzód”, jako jedyne codzienne polskie pismo robotnicze. Wszystkie te przemówienia nagrodzili zgromadzeni żywymi oklaskami, poczem uchwalili jednogłośnie następującą rezolucję:

„Zgromadzeni dnia 29 września 1901 r. w Krakowie kolejarze oświadczają, że obecne warunki bytu na kolejach państwowych są wprost niemożliwe i wyrażają przekonanie, że obecne nędzne położenie kolejarzy da się polepszyć tylko przy pomocy silnej organizacji zawodowej. Zgromadzeni wzywają posłów socyalno-demokratycznych, by w obecnej sesji parlamentu czynili usilne starania w celu postawienia na porządku dziennym ustawy kolejowej z r. 1897”.

Na tem zamknął przewodniczący zgromadzenie po 3-godzinnem trwaniu.

Ostatnie zgromadzenie kolejarzy z tym samym porządkiem dziennym odbędzie się dziś 30 w Podgórzu w sali cechu zbiorowego o godzinie 8 wieczorem.

KRONIKA.

Kalendarzyk historyczny. 30 września. 1890. Koniec ustawy wyjątkowej przeciw socyalistom w Niemczech.

Dziś teatr zamknięty.

Wtorek: „Sen wiosennego poranku”, poemat w 1 akcie G. d'Annunzio; „Rękawiczka”, komedia w 3 aktach Björnsona.

Środa: „Mężowie Leontyny”, komedia w 3 aktach Capusa (popularne).

Czwartek: „Komedjanci” (Les Cabotins), komedia w 4 aktach Ed. Paillerona.

Piątek: „Pod kolumną Zygmunta”, dramat w 6 obrazach A. Urbańskiego (popularne).

Sobota: „Jadzia”, komedia w 5 aktach Al. Mańkowskiego (nowość).

Niedziela: „Jadzia”.

Biuro bezpłatnej pomocy prawnej „celem udzielania bezpłatnej pomocy prawnej w wypadkach prześladowania z powodu wyznania lub przekonań” zawiązane zostało w dniu 28 września br. na poufnym zebraniu adwokatów żydowskich. Formę prawną dla nowo powstającej instytucji,

jak i organizację tejże ma obmyśleć wybrany komitet, w skład którego weszli adwokaci: prof. dr. Józef Rosenblatt, dr. Daniel Kaufmann, dr. Adolf Gross, dr. Rudolf Frühling, dr. Ignacy Suesser, dr. Ignacy Landau i dr. S. Oberländer. Biuro mieścić się będzie w lokalu przy ulicy Miodowej nr. 5 i zacznie funkcyonować w najbliższym czasie.

Jeszcze p. Samuel Neymand. W przedostatnim numerze „Naprzodu” podaliśmy sprawozdanie z rozprawy sądowej, która wynikała skutkiem nieprzyzwoitego i aroganckiego zachowania się p. Samuela Neymanta, „assistenzarztstellyvertretera” wobec żołnierza, znajdującego się w towarzystwie kobiecem. P. Neymand, a właściwie Niemand, ośmielił się w publicznem miejscu zrobić żołnierzowi awanturę za to, że mu się nie uklonił. Gdy zaś znajomy owego żołnierza począł perswadować młodemu chłystkowi, by się umitygował, kazał go tenże aresztować i odprowadził osobiście na policję!

Na rozprawie zaś, która się odbyła przed sądem powiatowym dnia 26 września, zeznał p. Niemand w aroganckim tonie, że oskarżony fryzyer uchybił mu, ponieważ — słuchajcie! — rozmawiając z nim, trzymał w ręku papierosa!.. Złożywszy zaś to zeznanie, zażądał p. Niemand zapłaty zaświadczenia i Brudny karyerowiec chciał na tym procesie zrobić jeszcze dobry gezeft...

Przytaczamy dokładnie powyższe szczegóły, aby przedstawić czytelnikom, do jakiego zdżiczenia moralnego może doprowadzić człowiek z uniwersyteckiem wykształceniem.

P. Niemand zamierza pozostać w służbie wojskowej. Wobec tego podajemy niniejszem do publicznej wiadomości, że p. Samuel Niemand został przez sąd koleżeński słuchaczów medycyny Uniwersytetu Jagiellońskiego dwukrotnie uznany człowiekiem niehonorowym. Pierwszy wyrok zapadł w r. 1895, drugi zaś w roku 1898. Skutkiem obu tych wyroków postanowili koledzy nie podawać mu ręki.

Pan Niemand sądził, że o tych wyrokach już zapomniano i dla zmylenia śladów zmienił nazwisko swoje na „Neymand”. Zmiana ta nie pomoże mu wiele, gdyż człowiekiem niehonorowym pozostał do dnia dzisiejszego, mimo protekcyi Badieniego i Laskowskiego.

Takich brudnych karyerowiczów trzeba tępić jak zarazę!

„Czarne listy” w wojsku. Organ czeckich realistów „Czas” ogłasza następujące rozporządzenie jednego ze starostów czeckich, opatrzone datą 29 lipca:

„Wszystkie osoby, obowiązane do służby wojskowej lub asenterowane tego roku, które mieszkają w naszym powiecie i są zwolennikami partji anarchistycznej lub socyalno-demokratycznej, jakoteż i te, o których wiadomo, że starają się potajemnie popierać tego rodzaju tendencję, należy wysłedzić i do 10 sierpnia b. r. odesłać w osobnym spisie do tutejszego starostwa. Spis ma być rubrykowany i zawierać nazwiska rodziców, miejsce i rok urodzenia, przynależność, rok

asenterunku, zatrudnienie i uwagi o szczególnej działalności każdego”.

Z powyższego ukazu wynika, że władze wojskowe, wbrew oświadczeniom ministra Welsersheimba danym publicznie w parlamencie, prowadzą „czarne listy” żołnierzy „podejrzanych politycznie”. Że listy te są zupełnie bezcelowe i mogą tylko wywołać szykanowanie żołnierzy, wynika samo przez się. Posłowie socyalistyczni zapytają p. Welsersheimba w parlamencie, jak on pogodzi istnienie tych „czarnych list” z ustawami zasadniczymi.

Nawrócenie socyalistów ma się odbyć dnia 4 października br. Donosi o tem październikowy numer intencyi jezuitkiej. W spisie „intencyj szczególnych apostołstwa” (str. 323) znajdujemy następujący ustęp:

„W. św. Teodora i Narc. Int., które nie doszły rąk Przewodnika krajow. O nawrócenie socyalistów”.

Na intencję powyższą odbędzie się w pierwszy piątek października (tj. 4go) uroczysta msza w kościele św. Barbary w Krakowie.

Oczekujemy z naprężeniem tego krytycznego dnia.

Telegraf i telefon.

Uregulowanie stosunków służbowych weterynarzy.

Wledeń 30 września. Ustawa o stosunkach służbowych weterynarzy rządowych, uchwalona w ostatniej sesji parlamentu, a zmieniająca i uzupełniająca ustawy z r. 1870 i z r. 1876, otrzymała sankcję cesarską i będzie ogłoszoną w najbliższym numerze dziennika ustaw państwa.

Hr. Waldersee chory.

Berlin 30 września. Hr. Waldersee zachorował na skrzep krwi w okolicy kości goleniowej. Chory przebywa obecnie w dobrach swojej szwagrowej koło Neckarsulm. Choroba jest poważna, gdyż obawiają się zaborzeń w obiegu krwi. Chorobę trzymano dotychczas w tajemnicy.

Dżuma w Neapolu.

Konstantynopol, 30 września. Rada sanitarna postanowiła poddać okręty, idące z Neapolu, pięciodniowej kwarentannie i desynfekcyi.

Rzym, 30 września. Agencya Stefani donosi z Neapolu: Stan zdrowia osób, internowanych z powodu choroby w lazarecie w Nisida, jest dobry. Z osób, zatrzymanych w lazarecie dla obserwacyi, zachorował wczoraj pewien krewny zmarłego na dżumę. W mieście zachorowało dwoje ludzi. Lekarze skonstatowali jednak, że choroba ta nie jest dżumą. Przedsięwzięto rozległe środki sanitarne.

Intrygl rosyjskie na Bałkanie.

Belgrad, 30 września. Komunikat ministerstwa spraw zagranicznych oznajmia, że adjutant królewski Basyl Antonicz wyjechał w charakterze nadzwyczajnego posła do Cetynii, aby nawiązać między Serbią a Czarnogorą ponowne stosunki dyplomatyczne.